

เอกสารแนะนำโครงการ

ชื่อโครงการวิจัย การสร้างและจัดการองค์ความรู้ด้านการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค: ทบทวนผลการดำเนินงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ มุ่งสู่ทางข้างหน้า

ประเทศไทยได้เข้าสู่การมีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 ส่งผลให้ประชาชนไทยทุกคนได้รับสิทธิในการเข้าถึงบริการสุขภาพภายใต้ระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐสามระบบหลัก ได้แก่ ระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ และระบบประกันสังคม ทำให้ประเทศไทยประสบความสำเร็จในการขยายความครอบคลุมประชากรให้สามารถเข้าถึงบริการสุขภาพที่จำเป็นได้ อย่างไรก็ตามยังคงมีความท้าทายในการจัดการระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐ และมีความท้าทายจากปัจจัยภายนอกไม่ว่าจะเป็น

การศึกษานี้เป็นการรวบรวมข้อมูล และการจัดการองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค เพื่อใช้เป็นข้อมูลนำเข้าสู่การประชุมวิชาการระดับชาติด้านหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า พ.ศ. 2567 โดยมีประเด็นสำคัญ 4 ประเด็น ดังนี้

Sub-theme 1 ระบบนิเวศเพื่อป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ (ในระดับประชากร) (Ecosystem for Fighting against NCDs (at population level)): นโยบาย มาตรการ และทรัพยากรทางการเงินที่ใช้ในการรับมือกับความท้าทายด้านโรคไม่ติดต่อในประเทศไทย ประสิทธิภาพ ความสำเร็จ ทรัพยากรที่ใช้ และช่องว่างในการดำเนินงาน รวมถึงแนวทางการดำเนินงานในอนาคตเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนทุกคน

Sub-theme 2 กองทุนสุขภาพตำบล (Tambon Health Fund (THF)): ผลการดำเนินการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค โดยเฉพาะการจัดการความเสี่ยงด้านสุขภาพของชุมชนในกองทุนตำบล การใช้ทรัพยากร การติดตามประสิทธิภาพของโปรแกรมเหล่านั้น ในแง่ของความครอบคลุม ประสิทธิภาพ และผลลัพธ์ด้านสุขภาพ รวมถึงตัวอย่างที่ดีในการดำเนินงานของกองทุนตำบลที่สามารถนำมาปรับใช้ในพื้นที่อื่น ๆ ได้

Sub-theme 3 การเพิ่มความสามารถให้ประชาชนในการดูแลสุขภาพ (Empowering people): การค้นหานวัตกรรมด้านการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค การศึกษาความสำเร็จในการดำเนินโครงการดูแลสุขภาพผู้ป่วยเบาหวานให้เข้าสู่โรคเบาหวานระยะสงบ และการประยุกต์ใช้ nudge principle ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมแรงจูงใจแก่ประชากรในการดูแลตนเองและสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค และการเสริมสร้างศักยภาพของประชาชนด้านองค์ความรู้และการดูแลตนเอง

Sub-theme 4 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบสุขภาพ (Energizing health systems): การส่งเสริมให้แต่ละองค์ประกอบของระบบสุขภาพ โดยเฉพาะกำลังคนด้านสุขภาพ ระบบข้อมูลข่าวสาร และการเงินการคลังด้านสุขภาพ มีความพร้อมในการดำเนินงานด้านการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคอย่างมีประสิทธิภาพ

โครงการนี้จึงมีเป้าหมายให้มีการผลิตและใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการประชุมวิชาการระดับชาติด้านหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า พ.ศ. 2567 ด้วยวิธีการ (ก) การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดการองค์ความรู้เกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่วงก่อนการประชุมเพื่อจัดทำเป็นเอกสารนำเข้าสู่ที่ประชุม (ข) การรวบรวมข้อมูลและความคิดเห็นที่เกิดขึ้นระหว่างการประชุม และ (ค) การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลและ

ความรู้ที่ได้รับมาทั้งหมดเพื่อพัฒนาเป็นข้อสรุปสำหรับการขับเคลื่อนหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของไทยในประเด็นการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อสร้างและจัดการองค์ความรู้ด้านการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคของประเทศไทย ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการประชุมวิชาการระดับชาติด้านหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า พ.ศ. 2567

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อผลิตความรู้ด้านการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคของไทย ในประเด็นย่อยที่สอดคล้องกับกรอบการประชุมวิชาการระดับชาติด้านหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า พ.ศ. 2567
2. เพื่อพัฒนาข้อเสนอสำหรับการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ภายใต้ระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า

วิธีการศึกษาวิจัยโดยสังเขป

การศึกษานี้ใช้รูปแบบการศึกษาแบบผสมวิธี (Mixed method research) ประกอบด้วยการศึกษาเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยเป็นการจัดการองค์ความรู้สามช่วง ได้แก่ 1) การสังเคราะห์องค์ความรู้ก่อนการประชุม โดยการรวบรวมองค์ความรู้ภายใต้ 4 Sub-themes ซึ่งถูกนำมาสังเคราะห์เป็นปัจจัยนำเข้า (Input) สำหรับการประชุมระดับชาติด้านหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า พ.ศ. 2567 2) การสังเคราะห์องค์ความรู้ระหว่างการประชุม โดยข้อมูลที่ได้จากการประชุมในแต่ละห้องย่อยจะถูกรวบรวมโดยทีมจดบันทึก โดยเมื่อการประชุมเสร็จสิ้น ข้อมูลดังกล่าวจะถูกนำมาวิเคราะห์โดยคณะทำงานทั้งสี่คณะร่วมกับคณะวิจัยของการศึกษานี้ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล 3) การสังเคราะห์องค์ความรู้หลังการประชุม โดยคณะวิจัยจะรวบรวมข้อมูลทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลก่อน ระหว่าง และหลังการประชุม รวมถึงจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมมาสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อเผยแพร่ต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

ข้อมูลจากการศึกษานี้จะถูกใช้เป็นข้อมูลนำเข้าที่สำคัญสำหรับการประชุมวิชาการระดับชาติด้านหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า พ.ศ. 2567 ในเดือน ธันวาคม 2567 ซึ่งอาจนำมาสู่แนวทางการขับเคลื่อนหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของไทยในประเด็นการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคต่อไป

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

12 เดือน

ความเสี่ยงต่ออาสาสมัคร

การเข้าร่วมโครงการนี้ไม่มีความเสี่ยงหรืออันตรายต่ออาสาสมัคร แต่จำเป็นต้องมีการจัดสรรเวลาเข้าร่วมการศึกษา

สิทธิของท่าน

ท่านมีสิทธิที่จะถอนตัวออกจากโครงการได้ทุกเมื่อ ท่านสามารถปฏิเสธการให้ข้อมูลทั้งก่อนและระหว่างการดำเนินการเก็บข้อมูล และแม้ว่าจะมีการดำเนินการเก็บข้อมูลไปแล้ว ท่านมีสิทธิที่จะปฏิเสธให้นักวิจัยนำข้อมูลที่ได้จากท่านไปวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งนี้ การตัดสินใจของท่านไม่มีผลกระทบต่อหน้าที่การงานและสิทธิของท่านในทุกกรณี ทั้งนี้ ท่านจะได้รับค่าตอบแทนจากการให้ข้อมูลเป็นจำนวนเงิน 1,000 บาท

การรักษาข้อมูลเป็นความลับ

ข้อมูลจากท่านและผู้เข้าร่วมโครงการท่านอื่นจะถูกนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม โดยไม่มีการระบุอย่างเฉพาะเจาะจงว่าข้อมูลใดมาจากบุคคลใด ยกเว้นในกรณีที่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของข้อมูลให้เผยแพร่ชื่อเจ้าของข้อมูลได้

ชื่อ นามสกุล หน่วยงานที่สังกัด และข้อมูลการติดต่อของท่าน อาจมีการเปิดเผยต่อผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนและกำกับดูแลโครงการ

ข้อมูลที่ได้จากท่านจะไม่ส่งผลเสียต่อหน้าที่การงานและสิทธิของท่าน